

N°. 39. Rigsdagstidende. 1853.

Forhandlingerne paa den forenede Rigsdag.

Anden Samling.

11te Møde.

Torsdagen den 7. April.

(Forts.)

Orsted (fortsat): Man kan dog ikke vilkaarligt sætte Noget ind i en Tractat, som ikke indeholdes deri; hvorved jeg tillige maa bemærke, at det i en af Acterne, hvorved denne Ordning blev fuldført, nemlig Renunciationsacten af Fyrst-Biskoppen af Lübeck, der var Repræsentant for den yngste Linie, Stamfaderen til det nuværende oldenburgske Fyrstehuus, udtrykkeligt hedder, at han og hans Descendenter frasagde disse Arverettigheder, saalænge den kongelige danske Mandstamme er til. Man har ogsaa meent, at der ei var nogen Rimelighed i, at man skulde have afstaaet Oldenburg og Delmenhorst imod den store fyrstelige Deel af Holsteen, og at den Deel skulde gaae tabt, naar Mandstammen uddøde, men saa glemmer man, at Oldenburg og Delmenhorst vare netop i samme Tilfælde, der var ogsaa blot mandlig Arvegang; naar Mandstammen var uddød, vilde ogsaa Successionsretten til Oldenburg og Delmenhorst være forbi. Der er ogsaa paaberaabt, at Motiverne til Tractaterne af 1767 og 1773 — Tractaten af 1773 maa nævnes som den egentlige — indeholdt, at de høie Contrahenter have ladet sig bestemme hertil for at vedligeholde Freden i Norden og det Oldenburgske Huus, hvilket ogsaa er gientaget i Warschauertractaten, og deri finder man den Fordring, at saavel de affødrede Dele af Holsteen som det øvrige Holsteen skulde blive hos Danmark i den kvindelige Stamme, men disse Niemed kunne uden det blive opnaaede ved Tractaten. Spørger man, hvad var det for et Stof til Ufred i Norden og Ufred i det Oldenburgske Huus, som da var tilfede, da bliver Svaret, at det

var det, som hidrørte fra Delingen af Holsteen saavel som ogsaa af Slesvig. Det var deelt mellem 2 Stammer — tidligere mellem flere — den kongelige Danske og den Gottorpiske; det gav især, efterat Hertugen var bleven besvovret med Sverrig, med hvem Danmark bestandigt havde Krig, Anledning til Uenighed mellem de 2 Fyrster, som i ældre Tid havde levet i ganske god Samdrægtighed med hinanden. Disse Uenigheder gave Anledning til blodige og ødelæggende Krige. Med Hensyn til Slesvig blev det paa en Maade bortffjernet ved Slesvigs Occupation i Aaret 1719, men dog paa en usuldfkommen Maade, thi da Hertug Carl Fredrik ikke vilde paa nogen Maade renoncere paa sin Ret, og han giftede sig med en Datter af Peter den Store, var det meget besværligt for Danmark at haandhæve sine Rettigheder, som man sagde, ikke vare retlig afstaaede. Som bekendt maatte Danmark flere Gange foretage høist kostbare Rustninger for at værges sig mod disse Prætenstøner, og blev i Aaret 1762 truet med en høist farlig Krig, hvis Udbrud neppe vilde være bleven forhindret, dersom det ikke var befikket, at Peter den 3die skulde døe pludseligt, og hans Enke, Cathrine den Anden, var anderledes findet mod Danmark. Det var det Stof, som var tilbage, Prætenstønerne paa Slesvig og Fallesffabet, som fandt Sted med Hensyn til Hertugdømmet Holsteen mellem Hertugen af Gottorp og Kongen af Danmark, der regjerede i Fallesffab. Denne fælles Regjering havde vel i Tidens Løb tabt meget af sin Kraft, fordi den var efterhaanden, som mange constitutionelle Institutioner, svækket i det 17de Aarhundrede, men den medførte dog, at f. Ex. Kongen af Danmark ikke kunde udøve nogen Myndighed over Ridderffabet og de adelige Godser uden i Forening med Hertugen af Got-